

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobkyně: **G. G.**
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
 Odbor azylové a migrační politiky
 Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2021, čj. OAM-2/LE-BE01-P07-2021, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 23. 2. 2021 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byla její žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

2. Žalovaný ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, neboť uvádí stejné motivy své neochoty vrátit se do země svého posledního trvalého bydliště tak, jak je uváděla i v průběhu správního řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. snahu o legalizaci pobytu v České republice, kde žijí její dospělé děti, zatímco v Lotyšsku podle ní již nikoho a nic nemá, stejně jako na Ukrajině, odkud pochází. Žalovaný uzavřel, že v Lotyšské republice, zemi posledního trvalého pobytu žalobkyně, nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobkyně (tedy od března 2017), respektive od února 2019, kdy se jejím případem zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“), ani k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Uvedené rozhodnutí napadla žalobkyně v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále také jen „ČR“) byla zkrácena na svých právech. Uvedla, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 1 a 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a dále ustanovení § 12, § 14, § 14a, § 11 a odst. 1 ve spojení s § 10a odst. 12 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobkyně se domnívá, že splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany, a to přinejmenším dle § 14 či § 14a zákona o azylu. Upozornila, že na území České republiky pobývá po dobu asi 20 let, je starší osobou bez státní příslušnosti ve věku 66 let s celou řadou zdravotních omezení. Neudělení humanitárního azylu ve svém případě považuje za „zcela nehumánní“. V případě jejího návratu do země původu hrozí porušení mezinárodních závazků České republiky vyplývajících z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V České republice pobývají všechny tři dospělé děti žalobkyně, má zde rozvinutý osobní a soukromý život. Návratem do Lotyšska by její vazby byly značně zpřetrhány, což napadené rozhodnutí nezohlednilo. Je to právě délka pobytu a hloubka soukromých a rodinných vazeb na území České republiky, jež jsou novými skutečnostmi, pro něž by neměla být žádost vyhodnocena jako nepřipustná dle § 11a odst. 1 ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobkyně má za to, že napadené rozhodnutí nevyplývá ze shromážděných podkladů pro vydání rozhodnutí, chybí zde vazby mezi rozhodnutím a podklady pro ně. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, a považuje proto napadené rozhodnutí za nezákonné.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, stejně jako na obsah správního spisu, a navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se dosud dostatečně všemi skutečnostmi, které žalobkyně sdělila, a opatřil si úplné podklady pro vydání napadeného rozhodnutí.
6. Žalovaný zopakoval, že se jedná již o třetí žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, a to aniž by uvedla nové skutečnosti významné dle zákona o azylu. Zdůraznil

údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, které poskytla žalobkyně správnímu orgánu I. stupně dne 5. 1. 2021, a v nichž jako důvod své opakované žádosti uvedla stejné důvody jako v minulém řízení (nemá se kam vrátit, celá rodina je v České republice).

7. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v problematice opakovaných žádostí, konkrétně odkázal na usnesení NSS ze dne 16. 5. 2017, čj. 1 Azs 57/2017-52, rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65 a rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003-42.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
9. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 17. 3. 2001 první žádost o udělení mezinárodní ochrany (v souladu s tehdy platnou a účinnou úpravou šlo o žádost o udělení azylu). Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 11. 2001, čj. OAM-2324/VL-10-P16-2001, bylo správní řízení o této žádosti zastaveno dle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu z důvodu nesoučinnosti žalobkyně, která se opakovaně nedostavila bez řádné omluvy k pohovoru za účelem objasnění důvodů své žádosti. Ve správním spise je založena jak žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 3. 2001, tak zmíněné rozhodnutí žalovaného. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu, kterou Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 28. 6. 2004, čj. 6 Az 122/2003-17, zamítl a kasační stížnosti proti němu pak NSS dne 16. 3. 2006 usnesením čj. 8 Azs 43/2005-50 odmítl.
10. Ze správního spisu dále vyplynulo, že druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podala žalobkyně dne 26. 10. 2016. Jsou v něm založeny zásadní podklady z tohoto řízení, tj. poskytnutí údajů k žádosti ze dne 27. 10. 2016, protokol o pohovoru k žádosti ze dne 10. 11. 2016 a rozhodnutí ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-156/LE-BE02-BE04-2016, kterým žalovaný rozhodl o této druhé žádosti tak, že žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 22. 10. 2018, čj. 29 Az 30/2017-41, zamítl žalobkyni podanou žalobu proti uvedenému rozhodnutí a kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu pak NSS dne 21. 2. 2019 usnesením čj. 4 Azs 368/2018-35 odmítl pro nepřijatelnost.
11. Dne 5. 1. 2021 podala žalobkyně třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 8. 1. 2021 poskytla správnímu orgánu údaje k žádosti. Jako důvod této žádosti uvedla, že důvody jsou stejné jako v minulém řízení, nemá se kam vrátit, všechny z rodiny má v České republice, kde ji pomáhá starší syn B. O této třetí žádosti rozhodl správní orgán dne 5. 2. 2021 žalobou napadeným rozhodnutím tak, že žádost shledal nepřipustnou dle ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona.
12. Ve správním spise jsou dále založeny listiny obsahující informace o politické a bezpečnostní situaci, dodržování základních lidských práv a svobod v Lotyšsku, tj. ve vztahu k zemi posledního trvalého bydliště žalobkyně, které pro své rozhodování

shromáždil žalovaný, a to Informace OAMP, Lotyšsko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 28. 1. 2021.

13. S podklady pro rozhodnutí ve věci byla žalobkyně seznámena dne 15. 1. 2021 a dne 5. 2. 2021. Doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrhl, nechtěla uvést žádné další skutečnosti či nové informace, které by žalovaný měl vzít v úvahu při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
14. Předmětem soudního přezkumu v posuzované věci je rozhodnutí žalovaného o opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. V pořadí se jednalo o třetí žádost.
15. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, *podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1.*
16. Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které*
 - a) *nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a*
 - b) *svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
17. Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení (o žádosti o udělení mezinárodní ochrany) zastaví, je-li žádost nepřijatelná.
18. Z dikce shora citovaného ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu lze dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat. Je třeba uvést nové skutečnosti nebo zjištění a současně, aby se jednalo o takové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, nýbrž pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele (srovnej např. rozsudek NSS ze dne 4. 10. 2018, čj. 5 Azs 181/2018-45). Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze přitom pojímat jako prostředek k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času. Lze mezi ně zařadit i změnu situace v zemi původu, resp. ve státu posledního trvalého bydliště žadatele. Ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu tedy představuje jakýsi filtr, jehož prostřednictvím lze propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jde přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a to princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.
19. K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již podrobně vyjádřil

i Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, v němž uvedl: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že „*Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.*“ Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011-74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval následovně: „*Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.*“

20. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají garantovat jak určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, resp. zde v zemi posledního trvalého bydliště žalobkyně, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jak rovněž opakovaně uzavřel i NSS ve svých rozhodnutích (např. rozsudky ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, ze dne 26. 5. 2020, čj. 1 Azs 114/2020-44).
21. V daném případě je žalobkyně dle svých vyjádření (a předložených dokladů) cizinkou maďarské národnosti bez státní příslušnosti s posledním trvalým bydlištěm v Lotyšské republice a statusem tzv. „neobčana“ Lotyšské republiky. Ve své první žádosti o azyl ze dne 17. 3. 2001 na dotaz kdy a z jakého důvodu opustila svou vlast, uvedla, že v srpnu 2000 z ekonomických důvodů. Jako důvod k udělení azylu (dle dnešní právní úpravy

mezinárodní ochrany) uvedla, že se v Lotyšsku rozvedla se svým manželem, který začal pít a vyhnal ji i s dětmi z bytu, který vlastnil. Odjela na Ukrajinu, protože v Lotyšsku neměla kde žít. Na Ukrajině se zdržela 1 týden, nemohla sehnat žádnou práci, a proto přijela do České republiky.

22. Ve druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 26. 10. 2016 žalobkyně uvedla jako důvod to, že nemá kam jít, nikoho už nemá, do Lotyšska se nemůže vrátit, bývalý manžel po rozvodu prodal byt. Na Ukrajinu se také nemá kam vrátit, rodiče již zemřeli, nikoho tam nemá. Důchod by ani v jedné zemi nedostala, když bude žít zde, může ještě pracovat. Má zde syna a dvě sestry, všechny s trvalým pobytem. Shodné důvody uvedla i v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, který proběhl dne 10. 11. 2016, jak vyplynulo z protokolu o tomto pohovoru založeného ve správním spise. V případě této žádosti se jednalo o první žalovaným meritorně projednanou žádost.
23. V rámci třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané dne 5. 1. 2021 uvedla žalobkyně výslovně: „důvody ke své žádosti mám stejné jako v minulém řízení. Nemám se kam vrátit, všechny z rodiny mám zde v ČR. V ČR mi pomáhá syn B.“ Rovněž na další dotaz, zda uváděla tyto skutečnosti v rámci předchozího správního řízení o předchozí žádost o udělení mezinárodní ochrany, žalobkyně odpověděla, že vše již sdělila a v jejím případě se nic nezměnilo. V rámci protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 5. 2. 2021 pak výslovně uvedla, že nechce navrhnout ani žádné podklady k rozhodnutí a ani nechce uvést žádné další skutečnosti či nové informace, které by měl vzít žalovaný v úvahu při posouzení předmětné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedenou opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 5. 1. 2021 žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí posoudil jako nepřijatelnou.
24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí ve světle výše zmíněné judikatury a konstatuje, že odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje jednoznačný závěr žalovaného, že žalobkyně v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedla žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu či doplňkové ochrany. Žalovaný konkrétně na straně 7 napadeného rozhodnutí zmínil, že žalobkyně uvedla ve své žádosti ze dne 5. 1. 2021 naprosto stejné motivy své neochoty vrátit se do země svého posledního trvalého bydliště, jako uváděla v průběhu předchozího správního řízení, a že dle názoru žalovaného se jedná o snahu o legalizaci pobytu žalobkyně v České republice, kde žijí její dospělé děti, zatímco v Lotyšsku nikoho a nic nemá, stejně jako na Ukrajině, kde se narodila. Žalovaný rovněž zopakoval, že se těmito důvody meritorně zabýval již při posouzení v pořadí druhé žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně a že jeho rozhodnutí bylo potvrzeno i rozhodnutím příslušných správních soudů. Žalovaný rovněž na straně 7 napadeného rozhodnutí uzavřel, že na základě informací o zemi posledního bydliště žalobkyně (Informace OAMP – Informace OAMP, Lotyšsko, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 28. 1. 2021) nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí její žádost (tedy od března 2017, resp. února 2019, kdy vydal rozhodnutí NSS) ani k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný tedy v napadeném rozhodnutí zhodnotil, že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi posledního

trvalého bydliště žalobkyně, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

25. Dle názoru krajského soudu je obsah správního spisu dostatečným podkladem pro výše uvedené závěry, které učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí, s nimiž se soud ztotožňuje. Žalovaný tudíž naplnil veškeré náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nadto lze poznamenat, že žalobkyni byla dána možnost seznámit se před vydáním napadeného rozhodnutí s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobkyně se nevyjádřila a ani neuvedla žádné další skutečnosti či informace, které měl vzít žalovaný při svém rozhodování v úvahu.
26. V žalobě žalobkyně namítla, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem, protože nesprávně aplikoval ustanovení zákona o azylu. Domnívá se, že splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany minimálně dle § 14 (humanitární azyl) a § 14a (doplňková ochrana) zákona o azylu, neboť je osobou starší 66 let s celou řadou zdravotních omezení a neposkytnutí mezinárodní ochrany by bylo zcela „nehumánní“. Má zato, že rozhodnutí žalovaného o její opakované žádosti je v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy a zasahuje do jejího práva na rodinný a soukromý život. V neposlední řadě uvedla, že Lotyšsko neposkytuje ze strany správních orgánů neobčanům žádné podporu, často se setkávají s diskriminací a nemožností sehnat zaměstnání. Žalobkyně právě délku pobytu a hloubku soukromých a rodinných vazeb považovala za nové skutečnosti odůvodňující přípustnost její žádosti.
27. Krajský soud konstatuje, že žalobkyně s ohledem na skutečnost, že je osobou starší 65 let naplňuje v souladu s § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu definici zranitelné osoby. Nicméně ve vztahu k opakované žádosti nepočítá zákon o azylu se specifickým postupem ve vztahu ke zranitelné osobě, nejedná se o výjimku z posouzení podmínek, za nichž lze opakovanou žádost věcně přezkoumat.
28. Žalobkyně v průběhu správního řízení nedoložila ani netvrdila žádná svá konkrétní závažnější zdravotní omezení. Rovněž ani tvrzenou diskriminaci lotyšských „neobčanů“ v Lotyšsku blíže neupřesnila, ani ve vztahu ke své osobě ničím nepodložila, jako takovou ji však nelze z ničeho dovodit. Žalovaný v rámci rozhodnutí o druhé žádosti žalobkyně již totožnou námitku vypořádal (včetně otázky možnosti pracovního uplatnění „neobčanů“ Lotyšska), když z Informace MZV USA o dodržování lidských práv v Lotyšsku za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016 konstatoval, že „tzv. neobčané s trvalým bydlištěm v Lotyšsku jsou většinou osoby slovanského původu, které se do této země přistěhovaly za sovětské okupace, a jejich potomci, kteří se nestali automaticky občany této země, když tato země v roce 1991 znovu získala nezávislost. Tyto osoby (tzv. neobčané) zde mají právo trvalého pobytu, konzulární ochranu v zahraničí, právo vrátit se do této země a nárok na všechny státní sociální dávky. Také mají práva týkající se zaměstnání s výjimkou některých funkcí ve státní správě a státním sektoru, které se týkají právního řádu, vynucování dodržování zákonů a národní bezpečnosti.“
29. Pokud jde o otázku rodinného a soukromého života, lze výjimečně připustit, že některé skutečnosti spojené s rodinným či soukromým životem by mohly být důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Judikatura správních soudů k tomu však zdůrazňuje, že se jedná o zcela výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní

občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, čj. 3 Azs 256/2014-27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, čj. 5 Azs 235/2018-32; srov. také rozsudek ze dne 9. 1. 2020, čj. 5 Azs 199/2019-27, bod 15, nebo rozsudek ze dne 27. 3. 2019, čj. 6 Azs 315/2018-46, bod 26). Žádné takové mimořádné okolnosti však žalobkyně netvrdila. Jako hlavní důvod označila, že zde žijí její již dospělé děti a v Lotyšsku nikoho nemá, nicméně i tyto důvody byly předmětem posuzování žalovaného v rámci řízení o druhé žádosti žalobkyně. Jak přitom dovozuje judikatura Nejvyššího správního soudu i ve vztahu k rozhodnutím vydaným podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, při posuzování přiměřenosti dopadů takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince je míra a intenzita poměrování uvedených zájmů odvislá od množství a kvality informací, které má správní orgán k dispozici. Správní orgán není povinen sám bez toho, že by žadatel uváděl informace o svém soukromém a rodinném životě, jež jsou pro posouzení jeho žádosti relevantní, pátrat a aktivně vyhledávat podrobnosti a specifika žadatelova soukromí (viz např. rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2020, čj. 1 Azs 260/2020-27). V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany platí shodné pravidlo tím spíše, že udělení doplňkové ochrany z důvodu možného zásahu do práva na soukromý nebo rodinný život žadatele přichází v úvahu jen ve výjimečných případech. Není tedy pochybením žalovaného, že se nezabýval žalobkyní neuváděnými skutečnostmi. Krajský soud opakuje, že v projednávaném případě žalovaný k meritornímu posouzení, při němž by zvažoval udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 zákona o azylu, nepřistoupil a ani takovou povinnost neměl, neboť žalobkyní uvedené důvody shledal totožnými s důvody uvedenými v řízení o její první žádosti. Pokud přitom jde o oblast soukromého života (tj. skutečnost, že dospělé děti žalobkyně žijí v ČR, dospělý syn B. ji zde pomáhá a žijí zde i sestry žalobkyně, věk a zdravotní stav žalobkyně), to již bylo předmětem zkoumání v předchozím řízení o její první žádosti (viz rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2017, čj. OAM-156/LE-BE02-2016). Krajský soud dodává, že zmíněné rozhodnutí bylo potvrzeno v rámci soudního přezkumu jak ze strany krajského soudu, tak ze strany NSS. Ani délku pobytu, ani rodinné vazby s dospělými dětmi tedy nelze považovat za nové skutečnosti odůvodňující meritorní projednání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

30. Pokud jde o námitky směřující k porušení ustanovení upravujících vedení správního řízení, žalobkyně je uplatnila pouze v obecné rovině. Soud je proto může vypořádat rovněž pouze obecně. Odkazuje proto na postačující podklady opatřené žalovaným pro vydání rozhodnutí, z nichž vyplývá stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jednotlivé podklady žalovaný vyhodnotil a výsledek hodnocení dostatečně a správně popsal v napadeném rozhodnutí.
31. Krajský soud pak pouze na okraj připomíná, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Udělení mezinárodní ochrany je tak zcela specifickým způsobem legalizace pobytu na území ČR, a to za přesně vymezených důvodů. V ostatních případech je však nutno podrobit se režimu zákona o pobytu cizinců, přičemž smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců nelze azylovým řízením nahrazovat.

32. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, přičemž rozhodnutí nelze označit ani za nepřezkoumatelné, neboť v odůvodnění jsou uvedeny důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, jakož i úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Vzhledem k tomu, že ve věci byly naplněny podmínky stanovené v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobkyní byla zcela správně shledána nepřipustnou v souladu s právními předpisy i ustálenou judikaturou. Proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Závěr a náklady řízení

33. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. března 2022

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně